

Przestępstwa gospodarcze w przedpolu upadłości wymagają od organów wymiaru sprawiedliwości podstawowej wiedzy o mechanizmach i przesłankach niewypłacalności, a także zasadach zarządzania kryzysowego

Uprzejmie informujemy, iż w dniu 03.03.2018 r. dor. restr. Marcin Kubiczek poprowadził sesję wykładową z zakresu niewypłacalności i upadłości w kontekście art. 300-302 KK, organizowaną w ramach studiów podyplomowych dla pracowników wymiaru sprawiedliwości z zakresu prawa restrukturyzacyjnego, upadłościowego i finansowego w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Warszawie.

Wśród słuchaczy znajdowali się m.in. sędziowie szczebla rejonowego i okręgowego, a także prokuratorzy szczebla rejonowego, okręgowego oraz regionalnego, co tym bardziej zasługuje na uwagę, iż zagadnienie niewypłacalności powinno znajdować się w kręgu zainteresowań sądów karnych oraz organów ścigania.

W kontekście sesji wykładowej dor. restr. Marcina Kubiczka trzeba mieć na uwadze, że niektóre przestępstwa gospodarcze mogą zostać popełnione wyłącznie w sytuacji grożącej sprawcy niewypłacalności lub upadłości (por. art. 300 oraz 302 KK). Dla przykładu, art. 300 KK stanowi, iż kto, w razie grożącej mu niewypłacalności lub upadłości, udaremnia lub uszczupla zaspokojenie swojego wierzyciela przez to, że usuwa, ukrywa, zbywa, darowuje, niszczy, rzeczywiście lub pozornie obciąża albo uszkadza składniki swojego majątku, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3. Tak skonstruowana norma prawna wymaga od organów stosujących prawo ostrożności i odpowiedniej wrażliwości, bowiem zdecydowanie odróżnić należy naturalne próby ratowania dłużnego przedsiębiorstwa przed upadłością od przestępczych działań w przedpolu upadłości. Doświadczenie uczy, iż niekiedy te dwie możliwe interpretacje działań przedsiębiorców bywają mylone, ze szkodą

dla transparentności i efektywności wymiaru sprawiedliwości. Nadto, nie można stracić z pola widzenia, iż począwszy od 01.01.2016 r. zmianie uległo prawo upadłościowe oraz ustawa o licencji doradcy restrukturyzacyjnego, a także obowiązywać zaczął nowy akt prawny, tj. prawo restrukturyzacyjne. Niewątpliwie wiedza na temat przedmiotowych aktów prawnych oraz świadomość normatywnych zmian w obszarze zagadnień niewypłacalności stanowi warunek prawidłowej oceny zdarzeń, które mogą być penalizowane na gruncie art. 300 oraz 302 KK.

Mimo więc, że w zdecydowanej większości spraw z art. 300 lub 302 KK nieodzowna będzie opinia biegłego sądowego, na okoliczność ustalenia rzeczywistej materializacji przesłanek niewypłacalności w danej sprawie, to jednak znajomość metodyki badania niewypłacalności i zasad oceny przesłanej niewypłacalności powinno się uznawać za niezbędny element warsztatu kompetencyjnego prokuratorów i sędziów. Podobnie jak niezbędny jest podstawowy zakres wiedzy z zakresu zarządzania kryzysowego, umożliwiający organom sprawiedliwości na umiejętną ocenę działań przedsiębiorców i ich interpretację w duchu aksjologii norm prawa karnego penalizujących przestępstwa gospodarcze.

Obszar ten przez wiele lat pozostawał niedoceniony, stąd też szkolenia i studia w tym zakresie należy uznać za cenną inicjatywę, wpływającą ostatecznie również na jakość i przebieg toczących się postępowań karnych.

Bartosz Sokół

Prawnik. Partner Kancelarii MARCIN KUBICZEK.

